

Узагальнення дослідження визначень логістичної системи дає підставу для власного трактування цього поняття. Пропонуємо під логістичною системою молокопереробного підприємства розуміти складну організаційно завершену економічну систему зі зворотним зв'язком, що складається із взаємопов'язаних елементів, які мають внутрішні та зовнішні зв'язки, здатність змінювати свою структуру та визначати варіанти поведінки відповідно до нових цілей під впливом зовнішнього середовища. В такому трактуванні враховуються важливі властивості системи – складність, ієрархічність, цілісність, структурованість, рухливість, адаптивність, наявність зв'язків, організація, інтеграційні властивості.

Список використаних джерел:

1. Вініченко І.І., Городко М.В. Логістичний підхід в управлінні сільськогосподарськими підприємствами / І.І. Вініченко, М.В. Городко // Інвестиції: практика та досвід. – № 24. – 2016. – С. 11-16.
2. Гаджинський А.М. Логистика: учебник для высших и средних специальных заведений [Текст] / А.М. Гаджинський. – [6-изд., перераб. и доп.]. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2003. – 408 с.
3. Гиг Джон Ван Прикладная общая теория систем: пер. с англ. [Текст] / Гиг Джон Ван – М.: Мир, 1981. в 2-х книгах. Кн. 1. – 247 с.
4. Захаров К.В. Логистика, эффективность и риски внешнеэкономических операций [Текст] / Захаров К.В., Бочарников П.В., Липовский В.В. – [2-е изд., доп.]. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 260 с.
5. Пономарьова Ю.В. Логистика: навч. посібник [Текст] / Пономарьова Ю.В. – [2-е вид., переоб. та доп.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.

Мазуренко В.О.

аспірант,

Київський національний торговельно-економічний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективність управління дебіторською заборгованістю підприємства позначається на фінансових результатах його господарської діяльності, таких як виручка від реалізації, чистий прибуток, скорочення витрат та ін. Структура і розміри дебіторською заборгованістю мають вплив на показники фінансової стійкості й ліквідності підприємства і його позиціонування на ринку. Ефективність управління дебіторською заборгованістю доцільно виразити через відношення результату, під яким пропонуємо розуміти чистий прибуток підприємства або його приріст, отриманий за рахунок надання відстрочки платежу, до витрат або загального обсягу ресурсів.

Згідно з Савицькою Г. В. оцінити вплив дебіторської заборгованості дозволяють такі показники, як оборотність обігових коштів, виручка, чистий прибуток, розмір кредиторської заборгованості підприємства.

Розглянемо зв'язок ДЗ із цими основними фінансовими показниками детальніше [1, с. 427].

Виходячи з приналежності ДЗ до оборотних активів, в своїй публікації науковці В.В. Зянько та Н.М. Філатова, концентруючи увагу переважно на аналізі таких показників ефективності використання оборотних активів, як коефіцієнт оборотності оборотних активів, термін оборотності оборотних активів та коефіцієнт рентабельності оборотних активів, окремо пропонують до аналізу коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості [2, с. 186-193].

На відміну від цього, в своєму дослідженні Д.Л. Ящук пропонує використовувати показники ефективності управління дебіторською заборгованістю та коефіцієнт фінансової стійкості, не враховуючи показники ефективності управління оборотними активами в цілому [3, с. 254].

Розглянемо більш часткові розрахункові показники, запропоновані різними дослідниками. В своїй науковій статті, присвяченій розробці механізму управління дебіторською заборгованістю на підприємстві, В.Ю. Сутягін пропонує обчислення показників, результати аналізу яких дозволять керівництву підприємства сформулювати і в подальшому коригувати систему управління дебіторською заборгованістю:

1. Коефіцієнт відволікання оборотних активів в поточну дебіторською заборгованістю (ДЗ) за товари, роботи, послуги ($KBA_{дз}$):

$$KBA_{дз} = \frac{ДЗв + ЧРВ_{дз} + РСБ}{ОА}$$

де $ДЗв$ – сума поточної ДЗ покупців, що оформлена векселями;

$ЧРВ_{дз}$ – сума чистої реалізаційної вартості ДЗ;

$РСБ$ – сума резерву сумнівних боргів;

$ОА$ – загальна сума оборотних активів.

2. Коефіцієнт можливої інкасації поточної ДЗ за товари, роботи, послуги ($KMI_{дз}$):

$$KMI_{дз} = \frac{ДЗв + ЧРВ_{дз}}{ДЗв + ЧРВ_{дз} + РСБ}$$

3. Середній період інкасації поточної ДЗ за товари, роботи, послуги ($PI_{дз}$):

$$PI_{дз} = \frac{ДЗв + ЧРВ_{дз}}{O_p}$$

де O_p – сума денного обороту по реалізації продукції у досліджуваному періоді [7, с. 180-181].

Бланк І.А. пропонує визначати загальний ефект від інвестування грошових коштів у дебіторську заборгованість можна визначити за формулою:

$$Edз = Pdз - Pвдз - ФЗдз,$$

$Pdз$ – додатковий прибуток підприємства, отриманий від збільшення обсягу реалізації продукції за рахунок надання кредитів;

$Pвдз$ – поточні витрати підприємства, пов'язані із організацією кредитування покупців та інкасацією боргу;

$ФЗдз$ – сума прямих фінансових збитків від неповернення боргів покупцями [8, с. 325-330].

Базуючись на розробках таких науковців, як Є.В. Дубровська, А.Н. Тіщенко, Н.А. Кизим, Я.В. Догадайло, а також Новікова Н.М., яка займалася проблематикою дебіторської заборгованості торговельних підприємств, для здійснення оцінки результатів управління ДЗ торговельного підприємства пропонується розрахунок інтегрального показника загальної ефективності управління дебіторською заборгованістю (ЗЕУ_{дз}):

$ЗЕУ_{дз} = E_{кп} + E_{ін}$, де

$E_{кп}$ – ефективність кредитної політики;

$E_{ін}$ – ефективність інвестиційної політики.

Ефективність кредитної політики маємо визначати за наступною формулою:

$$E_{кп} = \frac{ДПв}{В_{дз} + Вб},$$

де ДПв – додатковий прибуток підприємства, отриманий за рахунок надання відстрочки платежу;

$В_{дз}$ – витрати, пов'язані з обслуговуванням дебіторської заборгованості;

$Вб$ – фінансові втрати через неповернення боргу.

Ефективність інкасаційної політики ($E_{ін}$) визначається за наступною формулою:

$$E_{ін} = \frac{ДЗі}{Ві},$$

де $ДЗі$ – сума боргу, яку було повернено в результаті впровадження заходів інкасації;

$Ві$ – витрати, пов'язані із впровадженням заходів щодо інкасації дебіторської заборгованості [8; 9; 11].

Таким чином, для здійснення постійної оцінки управління ДЗ необхідно контролювати цілий комплекс показників-індикаторів економічного стану підприємства, а також ряд показників, що говорять про тенденції розвитку та напрямки удосконалення існуючої на підприємстві системи управління боргами. В цілому науковцями наведено багато різноманітних показників, а відтак в подальшому доцільно зосередитися на виведенні універсального інтегрального показника для оцінки ефективності управління ДЗ.

Список використаних джерел:

1. Савицкая Г. В. Комплексный анализ хозяйственной деятельности предприятия: учеб. пособие. – М.: Инфра-М, 2013. – 607 с.
2. Зянько В. В. Шляхи підвищення ефективності управління оборотними коштами підприємств [Текст] / В. В. Зянько, Н. М. Філатова // Економічний простір. 2012. – № 62. – С. 186-193.
3. Ящук Д. Л. Дослідження методології управління оборотними активами машинобудівних підприємств в умовах кризи [Текст] / Д. Л. Ящук // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – №32. – С. 252-257
4. Фінанси підприємств. Підручник / за ред. А. М. Поддєрьогіна . К.: КНЕУ, 2000, 460 с.
5. Руденко О. Ю. Фінансовий менеджмент: Конспект лекцій для студентів – Донецьк – 2010.
6. Пікуліна Н. Ю. Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник – Дніпропетровськ: Дніпропетровська державна фінансова академія. 2012. – 163 с.

7. Сутягин В. Ю. Разработка и внедрение механизма управления дебиторской задолженностью на предприятии // Социально-экономические явления и процессы. – 2011. – № 10(032). – С. 180–181.

8. Бланк И. А. Управление активами / И. А. Бланк. – К.: «Ника-Центр», 2000. – 720 с.

9. Дубровська Є. В. Оцінка ефективності управління дебіторською заборгованістю підприємств вантажного автотранспорту / Вісник економіки транспорту і промисловості. – № 36. – 2011. – С. 253–256.

10. Тищенко А. Н., Кизим Н. А. Догадайло Я. В. Экономическая результативность деятельности предприятий: Монографія. – Х.: ИД «ИНЖЕК», 2005. – 144 с.

11. Новікова Н. М. Управління дебіторською заборгованістю торговельних підприємств: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Новікова Наталія Миколаївна. – К., 2008. – 164 с.

Нам'ясенко В.М.

аспірант,

Хмельницький національний університет

**«ВНУТРІШНІ ЗВИЧКИ КОМПАНІЇ»
ЯК ОСНОВНИЙ ФАКТОР ВПЛИВУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕРСОНАЛУ
ЗАДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ**

Актуальною проблемою для багатьох вітчизняних підприємств є збалансування внутрішньої структури задля досягнення консенсусу між задоволенням бажань працівників та власників підприємства. Досить часто саме розбалансованість системи та постійне невдоволення «обох полярностей» призводить до падіння ефективності в геометричній прогресії. Саме покращення корпоративної культури та збалансування системи із мінімальним опором всіх її учасників є одним із ключових питань в розрізі підвищення ефективності діяльності промислових підприємств без залучення значних додаткових ресурсів та без явних змін, що можуть викликати опір однієї зі сторін.

В ході розвитку філософії «Сучасного управління» та вивчення праць із різних напрямків, а також на основі власного практичного та управлінського досвіду було зроблено висновок про те, що одним із наймогутніших чинників, що будує корпоративну культуру та етику є «внутрішні звички компанії».

«Внутрішні звички компанії» за своєю суттю є досить схожою до звичайної людської звички: вказівка – шаблон – винагорода [2, с. 38]; проте має одну важливу відмінність, а саме вищий рівень протистоянню змінам та набагато більшу дію (мається на увазі масштаб наслідків). Поясненням цієї позиції є те, що людські звички є індивідуальними та мають безліч комбінацій і, щоб змінити індивідуальну звичку потрібно працювати із шаблоном поведінки людини, знаючи її особливості та найбільш ймовірні та ефективні альтернативні шаблони дій при виникненні вказівки на «запуск шаблону звички»; фактично звичка індивідуальної особи має вплив на саму особу або на обмежене коло людей. «Внутрішні ж звички» компанії виникають не так